

Vår dato 31.01.2022	Din/Deres dato 15.12.2021	Saksbehandler Asgeir Kjensteberg
800 80 000 Skatteetaten.no	Din/Deres referanse	Telefon
Org.nr 974761076	Vår referanse	Postadresse Postboks 9200 Grønland 0134 OSLO

u.off. offl. § 15

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Høring ny lov om forskriftshjemmel for behandling av personopplysninger for frivillige tiltak på barne-, oppvekst- og familieområdet mv.

Vi viser til Finansdepartementets oversendelse, datert 15. desember 2021, av Barne- og familiedepartementets høringsbrev av 13. desember 2021.

Barne- og familiedepartementets foreslår ny lov om forskriftshjemmel for behandling av personopplysninger for frivillige tiltak på barne-, oppvekst- og familieområdet. Denne gir adgang til å gi forskrifter som åpner for å behandle personopplysninger. Videre gis det hjemmel for å innhente taushetsbelagte opplysninger fra Folkeregisteret. I tillegg foreslår departementet enkelte mindre endringer i adopsjonsloven, lov om Haagkonvensjonen 1996, barneloven og barnevernloven.

Forslaget berører Folkeregisteret og vi har nedenfor noen kommentar til forslagets § 4 som omhandler tilgang til taushetsbelagte opplysninger fra Folkeregisteret.

Når det gjelder de mindre endringene som er foreslått i adopsjonsloven, lov om Haagkonvensjonen 1996, barneloven og barnevernloven, hvor det gis hjemmel til å innhente og benytte taushetsbelagte opplysninger fra Folkeregisteret til andre formål enn i dag, har vi ingen kommentarer.

Forslagets § 4 første ledd

Formuleringen i forslagets § 4 «uten hinder av taushetsplikt ... innhente opplysninger ... som er nødvendige», er lik den som er valgt i andre lover som gir tilgang til taushetsbelagte opplysninger. Imidlertid er lovteksten uklar i spørsmålet om hvilke «[o]ffentlige organer» som skal ha slik tilgang. Dette må da enten avklares i praksis eller at det avklares i den enkelte forskrift som er forutsatt gitt etter § 3. Vi peker på at det ikke synes som om § 4 tredje ledd åpner for å gi forskrifter om dette.

Vi påpeker at samtlige kommuner og fylkeskommuner, samt statsforvaltere, allerede har tilgang til den rettighetspakken som inneholder alle taushetsbelagte opplysninger registrert i Folkeregisteret. Årsaken til dette er at de, på annet rettslig grunnlag, har adgang til å innhente taushetsbelagte opplysninger fra Folkeregisteret for å kunne utøve oppgaver på andre områder. Folkeregistermyndighetens behandlingsansvar strekker seg til å stille tilgjengelig informasjon til rådighet for en konsument. Konsumenten må selv vurdere hvor langt behandlingsgrunnlaget strekker, i praksis er det ofte et spørsmål om hvilke behandlinger av personopplysninger man har behandlingsgrunnlag for. Personvernforordningen innebærer at den

enkelte behandlingsansvarlige selv må ta stilling til hva man har behandlingsgrunnlag for. Dette innebærer at den enkelte kommune selv må ta stilling til hvorvidt de kan innhente taushetsbelagte opplysninger fra folkeregisteret, og hvilke taushetsbelagte opplysninger de kan innhente innenfor sine hjemler.

Vi er bekymret for at den foreslåtte § 4 kan føre til misforståelser i kommunene og statsforvalterne om hvor langt bestemmelsen faktisk rekker. Det vil derfor være en fordel om forarbeidene i større grad forsøker å konkretisere hvem som har adgang til å innhente opplysninger og til hvilken behandling. Alternativt kan dette spesifiseres ved de forskrifter som forutsettes gitt.

Forslagets § 4 annet ledd

Annet ledd åpner for tilgang til Folkeregisteret for «utredning og produksjon av statistikk». Bestemmelsen synes ikke kommentert i dokumentet, og det er noe uklart hva formålet er. Det er uklart om «utredning» har selvstendig betydning eller om det kun er knyttet til «produksjon av statistikk». Det er også uklart om Barne- og familiedepartementet mener at det som følger av annet ledd utvider eller innskrenker det som følger av folkeregisterloven §§ 10-1 om utlevering av opplysninger som ikke er underlagt taushetsplikt og 10-2 om utlevering av taushetsbelagte opplysninger.

Når en konsument får tilgang til Folkeregisteret, er det flere ulike måter dette kan aksesseres på. I dag vil de ha tilgang til masseuttrekk, som innebærer at konsumenten selv kan hente et sett opplysninger og bruke dette for å lage statistikk.

Dersom formålet kun er å hente ut personopplysninger for så å lage statistikk synes bestemmelsen unødvendig, da dette allerede er dekket av folkeregisterloven §§ 10-1 og 10-2.

Dersom Barne- og familiedepartementet ønsker noe annet enn det som følger av folkeregisterloven §§ 10-1 og 10-2 vil det ha en kostnadsside som i henhold til utredningsinstruksen kreves utredet. Skatteetaten vil måtte bistå i denne prosessen.

Forslagets § 4 tredje ledd

Bestemmelsen åpner for at departementet ved forskrift kan regulere «hvilke opplysninger som kan innhentes». En tilsvarende regulering finnes i bla. opplæringsloven § 15-9 annet punktum.

Utgangspunktet ved deling av folkeregisteropplysninger er at den enkelte konsument skal gis faktisk tilgang til de opplysninger man rettslig har adgang til å få utlevert. Bestemmelsen i opplæringsloven § 15-9 annet punktum, sammenholdt med opplæringsforskriften § 22A-1, begrenser tilgangen til visse nærmere angitte opplysninger. Imidlertid, siden kommunene og fylkeskommunene, på annet grunnlag, har tilgang til alle taushetsbelagte opplysninger er den praktiske konsekvens at kommunene selv må påse at det iverksettes tiltak som legger til rette for at tilgang til folkeregisteropplysninger ikke går utover behandlingsgrunnlaget innenfor de ulike oppgavene de utfører, her innenfor opplæringsloven. Dersom forskriftshjemmelen som foreslås vil bli benyttet til å begrense innhentingene for konsumenter som allerede har tilgang til alle taushetsbelagte opplysninger, vil dette måtte løses på samme måte.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Dersom Barne- og familiedepartementet gir en forskrift som regulerer tilgangen for en konsument som ikke har tilgang til alle taushetsbelagte opplysninger, vil dette ha en kostnad i størrelsesorden **kr 1 000 000** i utvikling og **kr 150 000** (15%) i årlige driftskostnader. Detaljene må avklares nærmere dersom det skulle bli aktuelt. Vi nevner for ordens skyld at dette er en økonomisk konsekvens som vi ikke kan se at er omtalt i forarbeidene og som eventuelt må følges opp av Finansdepartementet.

Oppsummering

Slik som poengtert foran, foreligger det noen uklarheter som vi mener bør klargjøres. Dette gjelder hvilke offentlige organer som skal ha tilgang til taushetsbelagte opplysninger, rekkevidden av § 4, samt formålet med § 4 annet ledd. I tillegg er det viktig å merke seg at dersom det gis forskrift som regulerer tilgang for en konsument som ikke har tilgang til alle taushetsbelagte opplysninger, vil dette ha en merkostnad.

Vi håper ovennevnte er til hjelp i forhold til deres tilbakemelding til Barne- og familiedepartementet. Det er bare å ta kontakt dersom det skulle være spørsmål eller kommentarer.

Med hilsen

Eileen Monsen
Underdirektør
Juridisk avdeling, seksjon person
Skattedirektoratet

Asgeir Kjensteberg

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.